

4324

Copie No: 14

REFERENTIE No:

12737

INFORMATIECOPIE:

Z
dbi, -/pl
mp
wnd mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

'S-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

15 december 1955

PLAATS EN DATUM VAN AFZENDING:

djakarta, 15 december 1955

Dir./Afd.:

Visie:

AG. No:

Dossier:

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z.

PARAAF/OPM.:

confi

kabinet harahap wordt geconfronteerd met nieuw probleem tengevolge van conflict in auri ivm rehabilitatie oud hoofd opleidingen auri sujono cma die heden zou worden geïnstalleerd als vice chefstaf luchtmacht onder gelijktijdige bevordering tot quote acting air commodore unquote, in verband met zekere analogie van deze kwestie met de affaire bambang utoyo verdient dit incident aandacht stp in aanwezigheid van premier harahap en andere kabinetsleden kwam een ruim vijftig man tellende groep militairen in actie cma toen sujono op het punt stond de eed af te leggen stp onder bedreiging met hun vuurwapens dwongen zij sujono van dit voornemen af te zien stp aanwezige buitenlandse militaire attache s hk ikzelf en overste dencher ontvingen evenals meeste onzer collega s uitnodiging te laat om plechtigheid te kunnen bijwonen slthk hadden indruk cma dat het verzet geensceneerd was stp deze indruk vindt in zekere zin bevestiging in verslag dat javabode van gebeurtenissen gaf en waaraan ondervolgende is ontleend stp nadat de rebellerende militairen tot kalmte waren gebracht sprak de fgd chefstaf een korte rede uit cma waarin hij verklaarde te begrijpen cma dat men niet altijd zijn kalmte kan bewaren en individuele gevoelens opzij kan zetten stp hijzelf had zijn individuele gevoelens met moeite kunnen onderdrukken toen hij op de hoogte kwam van de presidentiele besluiten inzake sujono s benoeming quote niet alleen ik cma maar ook onze chefstaf luchtmaarschalk suryadarma kon met moeite zijn individuele gevoelens onderdrukken unquote

chefstaf suryadarma richtte zich dertien dezer schriftelijk tot de president opperbevelhebber onder mededeling dat zijn verzoek aan de ministerpresident om te bevorderen cma dat de installatie van sujono zou worden uitgesteld cma omdat moeilijkheden verwachtbaar waren cma geen effect had gesorteerd stp in de

A-2-

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de Afd. Verbindingen worden vervaardigd.

Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 12737

Rubricering: confi

brief van suryadarma cma welke door adipoetro voor het front van de troepen werd voorgelezen kwam verder de volgende passage voor quote ik verklaar hierbij cma dat ik mij niet kan verenigen met het besluit van de minister van defensie cma die zich niet wenste te storen aan de bevoegdheden van een chefstaf inzake militair technische organisatorische en personele kwesties bij de luchtmacht unquote suryadarma verzocht ontslag met ingang van dertien december tweeentwintig uur stp de fgd chefstaf adiputro verklaarde ten slotte quote ik draag thans de verantwoordelijkheid voor de auri stp ten aanzien van de auri affaire zal ik met mijn meerderen onderhandelen om een juiste oplossing te vinden stp ik doe een beroep op de officieren dblpnt ofschoon u het niet eens bent met de presidentiele besluiten moet u de auri voorlopig niet verlaten stp u moet voorlopig op uw post blijven om mij te steunen stp ook ik zal aftreden indien niet spoedig een juiste oplossing wordt gevonden voor deze kwestie unquote

premier harahap die vervolgens nog het woord voerde cma zette uiteen cma dat de aarzeling van suryadarma om een besluit te nemen in de zaak van sujono c s ertoe had geleid dat de regering zelf tot oplossing der kwestie had moeten overgaan stp hij beschuldigde suryadarma ervan zijn haatgevoelens niet te hebben kunnen overwinnen stp de huidige moeilijkheden komen voort uit een conflict tussen sujono en suryadarma cma dat reeds van oude datum is cma doch tot uitbarsting kwam in begin negentienhonderd drieenvijftig en leidde tot sujono s schorsing stp kort geleden verklaarde de procureur generaal dat er geen termen waren sujono strafrechtelijk te vervolgen stp de mogelijkheid bleef daarna open voor suryadarma om disciplinaire maatregelen te nemen wegens het optreden van sujono cma die zich over het hoofd van de chefstaf heen cma wendde tot de minister van defensie en de president opperbevelhebber om zijn grieven tegen het beleid van de chefstaf uiteen te zetten stp deze bleven echter uit cma zodat de regering tot rehabilitatie van sujono overging stp nadat de premier het veld had verlaten betrad de fgd chefstaf opnieuw op het podium om de houding van suryadarma te verdedigen stp volgens pia zou president sukarno het ontslagbesluit van suryadarma reeds hebben ondertekend stp aangezien klaarblijkelijk van de afwezigheid van de president en chefstaf suryadarma moest worden gebruik gemaakt om het benoemingsbesluit van sujono door de vice president te laten tekenen en aangenomen kan worden cma dat s presidenten sympathie

13-

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de Afd. Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No: 12737

Rubricering: confi

meer uitgaat naar suryadarma cma wiens echtgenote een prominente figuur in zeer linkse kringen is cma dan naar de met de psi geaffilieerde sujono cma rijst de vraag of de bereidwilligheid van de president om onmiddellijk suryadarma s ontslagbesluit te tekenen niet voortkomt uit de wens het kabinet ten volle te confronteren met de onaangename gevolgen van een dash politiek gezien undash ongelukkig besluit stp het kabinet kwam woensdagmiddag in spoedzitting bijeen stp men slaagde er volgens pia bericht in quote een ontwerp op te stellen inzake de oplossing der problemen die in hun geheel onder de loupe werden genomen unquote

van bylandt negenhonderd zesenvieftig

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de Afd. Verbindingen worden vervaardigd.
4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.